

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 14 december 2021

Onderwerp: Datacenterstrategie

Kenmerk: 1661355/1751414

Bijlagen: 1 Datacenterstrategie Noord-Holland

Inleiding

In het coalitieakkoord ‘Duurzaam Doorpakken’ geven Gedeputeerde Staten aan: “Noord-Holland is een aantrekkelijke vestigingslocatie voor datacenters. We willen deze ontwikkeling verder faciliteren en daarmee de ICT-sector versterken. Daarbij hebben we oog voor het effect van datacenters op het landschap, watergebruik en het benutten van de restwarmte en de energievoorziening. We verankeren dit in ons beleid.”

In de Noord-Hollandse Datacenterstrategie wordt dit beleid uitgewerkt. We hebben in een eerder stadium met u gecommuniceerd over de inhoud van de datacenterstrategie, op 10 mei 2021 tijdens het Been op Tafel overleg met de Commissie EFB waarna u op 13 juli de conceptversie toegestuurd heeft gekregen. Op 6 september is de concept datacenterstrategie behandeld in de Commissie EFB.

Consultatieproces

In de maanden augustus en september zijn consultatiegesprekken gevoerd met alle relevante partijen die een rol vervullen in het datacenter-ecosysteem. De insteek van de gesprekken was tweeledig: enerzijds het ophalen van input en technische verbetering en aanvullingen en anderzijds het verkennen van de mogelijkheden voor samenwerking. Over het algemeen waren het goede inhoudelijke gesprekken waarin duidelijk werd dat de datacenterstrategie van de provincie als positief en noodzakelijk wordt geacht. Het voorliggende document lijkt nu al enigszins rust gebracht te hebben in een dossier dat een woelige aanloop kende.

Op basis van de consultatiegesprekken en de bespreking in de Commissie EFB zijn er enkele thema’s naar voren gekomen die aanvulling en aanpassing behoeven. Dit zijn de thema’s: energie infrastructuur, water, restwarmte, ruimtelijke clustering, governance en monitoring. Afgelopen maanden is er ambtelijk intensief samengewerkt vanuit diverse disciplines, om de opgehaalde input te verwerken. De volgende punten zijn overgenomen uit de bespreking met de Commissie EFB: (4, aangrenzend aan bedrijventerreinen, 6, Burgerparticipatie, 7 IPCC rapport).

Wijzigingen

Uit het voorgaande proces volgt dat ten opzichte van de concept versie er geen fundamentele wijzigingen zijn doorgevoerd, de hoofdinsteek blijft hetzelfde.

Wel zijn er op meerdere punten wijzigingen aangebracht, waarvan *de belangrijkste* zijn:

1. Het streefbeeld is aangescherpt op het punt dat datacenters waar mogelijk zelf duurzame energie opwekken én op realtime basis duurzame energie gebruiken. Uit de consultatie blijkt dat de sector volledig achter eigen opwek staat, maar dat dit nog beperkt en niet altijd voldoende te realiseren is op de eigen locatie.
2. Er waren opmerkingen over het detailniveau en de algemene geldigheid van de vestigingsvoorwaarden. Op dit punt kwam de mate van concreetheid in gedrang met de strategie die vooral op hoofdlijnen uitgangspunten benoemd. Om de helderheid te bevorderen is nu een duidelijke kop boven de vestigingsvoorwaarden gezet. Het betreffen voorbeelden van voorwaarden die reeds worden toegepast in de gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer. De strategie houdt vast aan dat er samen met de gemeenten uniforme vestigingsvoorwaarden worden opgesteld.
3. Op verzoek van de gemeenten Diemen en Haarlem zijn deze uit de clustergemeenten gehaald omdat het, in plaats van groei, om beperkte toevoeging gaat. Te weten: 1 uitbreiding in Haarlem (reeds in procedure) en 1 vestiging in Diemen (reeds in procedure).
4. In de definitieve strategie wordt voorgesteld om het voor datacenters mogelijk te maken om te groeien op bedrijventerreinen in de genoemde cluster gemeenten. In de conceptversie werd ook benoemd dat datacenters zich ook aangrenzend aan bedrijventerreinen kunnen ontwikkelen. Dit riep veel vragen en onduidelijkheden op, we houden ons daarom aan het benoemen van de clustergemeenten en de bestemming bedrijventerrein. De clustergemeenten kunnen de ruimte uitbreiden, mits de vestigingsvoorwaarden worden toegepast. Men moet daarvoor eerst de reguliere ruimtelijke procedure doorlopen. Dit wordt uitgewerkt in de Omgevingsverordening.
5. We hebben de prognoses van de datacentergroei in de 3 clusters opgenomen in de bijlage 1. Het op een bepaald moment benoemen van de prognose heeft als risico dat de praktijk soms weerbarstiger is. De afgelopen tijd leert dat de groeiverwachting momenteel al flink lager wordt ingeschat in vergelijking met periodes hiervoor.
6. Burgerparticipatie is benoemd als aandachtspunt bij het maken van afspraken met gemeenten over vestigingsvoorwaarden.
7. Er is een link opgenomen met het IPCC rapport.
8. Er is opgenomen dat er in MRA-verband gekeken wordt naar een 4e hyperconnectiviteitscluster. Er vinden inmiddels op structurele basis gesprekken plaats met onze regionale partners, het Rijk en de provincie Flevoland.
9. Een passage over procesondersteuning bij restwarmtebenutting is toegevoegd. Deze bestaat onder meer uit het aanstellen- en meefinancieren van een regisseur op dit onderwerp. Tevens is er een voorbeeld van de toepassing van restwarmte toegevoegd.
10. Het streefbeeld van de strategie heeft als stip op de horizon om de meest duurzame en innovatieve datacenterregio van Europa te worden. Het is wederzijds in beleid vastgelegd dat we op deze onderwerpen in Europa in gaan zetten. (GS 9 november 2021)

11. Het onderwerp water is breder en inhoudelijker beschreven in het document, zo wordt er gesproken over het watersysteem, wat het geheel van water gebruik en lozing inhoud. Er is op dit punt o.a. input geleverd door Waternet en het ministerie van I&W.
12. Ten aanzien van de inzet van de Omgevingsdienst op afspraken met de sector over inzet van powermanagement wordt de link gelegd met de inzet in het Energiebesparingsakkoord dat de provincie op 18 oktober heeft vastgesteld.
13. Er wordt aanvullend en verdiepend onderzoek gedaan naar de verduidelijking van de sociaal maatschappelijke impact en indirecte & directe economische effecten van datacenters. In deze wordt de samenwerking met Flevoland gezocht.
14. In de periode tussen de concept- en definitieve strategie heeft het demissionaire kabinet de Nationale Digitaliseringstrategie vastgesteld. Ter ondersteuning van onze eigen beleidskeuzes wordt in de definitieve versie hier meermaals naar verwezen.

Als algemeen punt waren er enkele uiteenlopende opmerkingen over de “tone of voice” van het document; de één vond het te negatief en de ander niet streng genoeg. Hoewel we op enkele plekken extra aandacht besteed hebben hieraan, is er noch aan het streefbeeld noch aan de ambitie getornd.

Landelijk

Ook landelijk gezien is het niet ontgaan dat Noord Holland in het proces zit om tot een datastrategie te komen: in de kamerbrief nr.557 over het Waterbeleid wordt de concept datacenterstrategie van de provincie aangehaald tevens zijn er diverse Kamervragen gesteld en moties ingediend met betrekking tot dit onderwerp die naar verwachting in december 2021 worden beantwoord met een brief van het ministerie van EZK. De inzet van de provincie is om voorliggend beleid blijvend onder de aandacht te brengen van de Tweede Kamer en het Rijk, met als doel een landelijk level playing field te creëren.

Doelstellingen en evaluatiecriteria

De doelstelling van de datacenterstrategie is om kaders te bieden voor het vestigingsbeleid van datacenters in provincie Noord Holland, waarbij speciale aandacht wordt gevraagd voor het landschap, energievoorziening en watergebruik.

De strategie wordt door Provinciale Staten tot (en met) 2024 vastgesteld. In de strategie zijn in hoofdstuk 5 acties in de uitvoering benoemd die nodig zijn om de doelstellingen te realiseren.

In 2023 wordt over de voortgang van de Datacenterstrategie gerapporteerd. Als ondersteuning hiervan wordt als één van de uitvoeringsacties gewerkt aan een datacenter-monitor. Dit gebeurt in samenwerking met Flevoland en de MRA en met medewerking van diverse andere stakeholders. De monitor zal meer inzicht gaan geven in het energie en waterverbruik door datacenters. Daarnaast wordt aanvullend onderzoek uitgevoerd om meer duidelijkheid te geven over de (in)directe economische impact van datacenters.

Financiering, communicatie en (burger)participatie

De financiering van de activiteiten die nu zijn opgenomen in de Datacenterstrategie komt uit de reguliere beleidsbudgetten. De inzet van de OD op afspraken met de sector over inzet van powermanagement valt binnen de inzet in het kader van het Energiebesparingsakkoord.

De concept strategie is landelijk gecommuniceerd. Ditmaal is voor de insteek gekozen het voornamelijk in lokale media te promoten.

Zowel ten behoeve van de concept-Datacenterstrategie als de definitieve Datacenterstrategie heeft een brede afstemming met medeoverheden, de sector zelf en diverse stakeholders plaatsgevonden. Zo is de concept-Datacenterstrategie in diverse consultatiegesprekken besproken met vertegenwoordigers van onder andere de energie- en watersector, gemeenten, omgevingsdiensten, branche organisaties, het Rijk en de EU.

In de datacenterstrategie is toegevoegd dat de omgeving middels participatietrajecten betrokken moet worden bij plannen voor nieuwe datacenters. De provincie gaat met de relevante gemeentes in gesprek met als doel dat voornoemde burgerparticipatie wordt gewaarborgd.

Proces en procedure

Hieronder een overzicht van de reeds genomen en de te nemen stappen in het proces tot het komen van een datacenterstrategie.

- *14 december 2020*: Gedeputeerde Staten geven in het debat van Provinciale Staten over de datacenterontwikkeling in Hollands Kroon aan een Noord-Holland *breed* datacenterbeleid op te gaan stellen.
- *10 mei 2021*: Benen Op Tafel overleg met de Provinciale Statencommissie EFB, waar de statenleden geïnformeerd werden over belangrijke aspecten van de datacenterontwikkeling en rollen en sturingsmogelijkheden van de provincie. Daarnaast hebben de statenleden input gegeven over de in hun ogen belangrijke elementen van een datacenterstrategie.
- *13 juli 2021*: GS stellen concept datacenterstrategie vast en sturen deze versie naar Provinciale Staten en andere relevante stakeholders
- *6 september 2021*: bespreking van de tussenversie van de Noord-Hollandse Datacenterstrategie in de Provinciale Statencommissie EFB.
- *13 september 2021*: bespreking concept in Provinciale Staten
- *Periode augustus – september*: Stakeholderconsultatie (zie bijlage)
In consultatierondes is gesproken met publieke en private stakeholders over de tussenversie van de Datacenterstrategie en de inzet van de provincie op dit dossier.
- *Periode september – november 2021*: aanpassen van de strategie en afstemmen met de interne ambtelijke organisatie
- *14 december 2021*: de definitieve strategie ligt voor in Gedeputeerde Staten

Na het vast stellen van de voordracht door uw Staten informeren wij de stakeholders en wordt de datacenter-strategie als ambitie en kader meegenomen bij gesprekken met medeoverheden, partners en in onze lobby. Tevens dient het als instrument bij beleidsuitwerking in (uitvoerings)programma's, studies en projecten.

Verankering in de verordening

De verankering in de Omgevingsverordening zou, na bespreking en vaststelling van de Datacenterstrategie door Provinciale Staten, mee kunnen lopen met de aanpassing van de Omgevingsverordening in 2022 die nodig is vanwege de invoering van de Omgevingswet.

Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaand ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

mw. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 07-2022

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 14 december 2021;

besluiten geamendeerd (A1-2022),

1. De Datacenterstrategie Noord-Holland vast te stellen.

Amendement A1-2022 (bijgevoegd) is aangenomen en wordt bij dit besluit betrokken.

Haarlem, 31 januari 2022

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

wnd. statengriffier,



Provinciale Staten Noord-Holland

Amendement Tegengaan lichtoverlast Datacenters

Betreft agendapunt 10: Datacenterstrategie Noord-Holland (VD-07)

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 31 januari 2022, ter behandeling van voordracht VD-07, Datacenterstrategie Noord-Holland;

besluiten het ontwerpbesluit in de voordracht als volgt aan te vullen:

- , met dien verstande dat op pagina 18 aan de eerste paragraaf de onderstreepte tekst wordt toegevoegd:

We werken samen met gemeenten uniforme vestigingsvoorwaarden uit.

Om een goede landschappelijke inpassing, beeldkwaliteit, duurzaamheid en circulariteit te waarborgen wordt aanvullend ingezet op uniforme vestigingsvoorwaarden waarvoor de gemeenten verantwoordelijk zijn, in het verlengde van de vestigingsvoorwaarden die de gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer al gesteld hebben. Daarbij hebben we ook aandacht voor het voorkomen van lichthinder. De vestigingsvoorwaarden werken we uit in afspraken met de gemeenten waar zich nog datacenters mogen vestigen. In onze Omgevingsverordening nemen we de verplichting op dat gemeenten waar zich datacenters mogen vestigen tot deze afspraken komen, aanvullend op de regionale afspraken rond bedrijventerreinen.

Toelichting

Het streefbeeld in de Noord-Hollandse Datacenterstrategie is dat de impact van datacenters op de omgeving minimaal is. Daarbij is onder andere oog voor de landschappelijke inpassing. Bij reeds bestaande datacenters blijkt dat uitgebreide en felle verlichting één van de vormen van impact op de omgeving is. De provincie heeft de ambitie om de impact op de omgeving via verplichte vestigingsvoorwaarden te minimaliseren. Het is goed om expliciet te benoemen dat er daarbij ook aandacht is voor het voorkomen van lichthinder.

Michel Klein
ChristenUnie